

Erməni terrorcularından terror və təhdid aradan qalxmayıb

Realliq ondan ibarətdir ki, tarixin bütün dövrlərində erməni-fars terrorçu hərbi birləşmələri dünya üçün təhlükə mənbəyi olub. Bu gün də bu terror və təhdid aradan qalxmayıb. Hələ de, bir sira tərəqqipərvər ölkələr və xalqlar erməni-fars terrorçu birləşmələrdən əziyyət çekirklər. Xüsusilə de, azərbaycanlılar və türkler erməni vandallarının vəhşi əməllərinin və fəaliyyətlərini ağır nəticələrinin çəkmisi. Cəmi iki əsr ərzində erməni terrorcuları tərefindən 2 milyon azərbaycanlı qətlə yetirilmiş və minlərlə ev dağdırılıb, yerlə yeksan olunub. Maraqlıdır ki, bu iki terrorçu birləşmələr birgə fəaliyyətlərini gizlətmirlər. Açıq şəkildə dost və qardaş olduqlarını bildirirlər. Bu yaxınlarda fars-molla rejiminin baş mollası Xomnei bəyan etmişdir ki, ermənilər farssları min illik dostlardır. Hətta bir qədər də uzağa gedərək, Ermənistanda min illik əlaqələri olduğunu uydurmuşdu. Amma unutmuşdu ki, ermənilərin bu əraziləri ködürülməsi tarixi cəmi iki əsərdir. Gəldikləri gündən də terrora mayıl gösrərib, insanlığa düşmən kəsilmışdır. Özlərini ariyalı farsslara bir irqdən olduqlarını bildirib, onları qan qardaşı adlandırılın erməni daşnakları 1905-ci ilin fevral ayında Bakıda, Tiflisdə, Şuşada hətta Cənubi Azərbaycandan gələn soydaşlarımızı öldürmekdən belə çəkinmirdilər.

Ermənilər ötən dövrda Azərbaycanın 40 min kvadrat kilometr tarixi torpaqlarını qəsb edib

XVIII əsrin birinci yarısında İrəvanın 65 yaşayış məntəqəsində müsəlmanlar, 4 məntəqəsində isə ermənilər yaşayırlılar. Məhəmmədzadə Mirzəbala yazar ki, I Dünya müharibəsindən önce bütün dünyada mövcud 3 milyon ermənidən 1 milyon 100 min nəfəri Qafqazda, 100 min nəfəri İranda, 400 min nəfəri Türkiyədə sakın idi. 1988-ci ildən erməni silahlı birləşmələrinin Qarabağ'a soxulması və sonrakı illərdə Monoetnik bir dövlət qurmağa nail olan Ermənistana başçıları keçmiş sovet dövlətinin hərbi-sənaye potensialına güvənərək əhalinin 30 faizini azərbaycanlılar təşkil edən Azərbaycanın DQMVi, eləcə də yeddi rayonu (Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan,

Laçın, Kəlbəcər) işgal edib xarabaliqlara döndərmişlər. Bu zaman Azərbaycanın 12 rayonunun 17 min kvadrat kilometr ərazisində olan 700 yaşayış məntəqəsi işğala məruz qalmışdır. Erməni tacavüzü nəticəsində 20 minə qədər azərbaycanlı hələk olmuş, 4 minə qədər insan girov götürülmüşdür ki, onların əksəriyyətini uşaqlar, qadınlar və qocalar təşkil edir. Yeri gəlmışkən 1918-ci il Batum müqaviləsinə görə cəmisi 9 min kvadrat kilometr ərazisi olan Ermənistən ötən dövrde 40 min kvadrat kilometr tarixi Azərbaycan torpaqlarını qəsb etmişdir.

1905-1906-ci illərdə azərbaycanlılara qarşı erməni terrorcu birləşmələri kütlevi qırğınlara törətmışlər. 1905-ci ilin fevralın 7-də erməni terror təşkilati Bakıda mine yaxın insanı öldürmiş və yaralılmışdır. Erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin fevralın 9-da Bakı sakinlərini qətl və qareṭlərə məruz qoymuşdular. Erməni dəstələri kütlevi qırğınlara törətdikdən sonra varlı ermənilərin (Balabek, Lalayev, Artyom Babayants, Akop Muradyan, Karen Saakyants və b.) evlərinə yiğmiş, onların pəncərələrindən və damlarından şəhərin küçələrinə atəş açmış, ingilis, fransız istehsalı olan bombalar, qumbaralar atmışlar. 1905-ci ilin qırğınları tarixə "Bakı şəhərində qanlı qətlən" kimi düşmüşdür.

"Daşnakşutun" beynəlxalq erməni terror təşkilatının idarə etdiyi quldur dəstələri 1905-ci ilin 20-21 fevralında İrəvan şəhərinin müsəlman sakinlərinə qarşı insanlığa yaraşmayan hərəkətlər edərək qırğınlardır, vəhşiliklər etmişlər. Dinc əhalinin vəhşicəsinə öldürüləməsi bu amansız hadisənin şahidlərini dəhşətə getirmişdir. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev bu hadisələrə belə qiymət vermişdir: "Saxtalaşdırılmış erməni tarixi gənc ermənilərin şovinist ruhunda böyümesine zəmin yaratmaq üçün dövlət siyaseti səviyyəsinə qaldırırlar. Böyük humanist ideallara xidmət edən Azərbaycan Ədəbiyyatı və mədəniyyəti ruhunda tərbiyə olunmuş yeni nəslimiz ekstremist erməni ideologiyasının təqiblərinə məruz qalır. Azərbaycan xalqının mənəviyyatına, milli qüruruna və mənliyinə yönəlmış böhtanlar siyasi və hərbi təca-

vüz üçün ideoloji zəmin yaradır".

1905-ci il mayın 11-də Bakı şəhərində baş erməni terrorcusu Qafqaz xalqları arasında dostluq elaqələri ruhunda çıxış edən knyaz M.A. Nakaşidzəni və Q. Takiyeskiyi qətlə yetirdilər. Bu hadisəni şahid R.R. Subinski öz xatirələrində göstərmişdir. O dövrün məlumatlarına əsasən qatillərdən biri Dro le-qəbli Drastamat xanaxanı idi. Bu hadisələrdən əvvəl Dro Zəngəzur mahalında erməni quldur dəstələrinin tərkibində dinc əhaliyə-türklər, kürdlər, azərbaycanlılara qarşı qanlı qırğınlarda yaxından iştirak etmişdi. Erməni daşnak qulduları 1905-ci ilin mayın 24-də İrəvan quaterniyasında dinc azərbaycanlılara atəş açıdlar. Qarışılıqlı istifade erməni saqqalları on bir vətəndaş qadın, iki uşaq və beş kişini qətlə yetirdilər. Bu qanlı hadisələrdən doymayan erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin mayında Naxçıvan torpağına hücum edərək dinc əhaliyə qarşı qanlı divan törətdilər.

Çoxlu sayda qa-

lisinə qarşı dəhşətli qırğınlar törətdilər. 1905-ci ilin avqustun 8-də 300-dən çox erməni daşnakı Şuşa qəzəsindən Vənd kəndinin karvan dəstələrinə hücum etdilər. Çoxlu tacir öldürüldü, emlakçıları talan edildi. Kəndin sakını Abbas bəyin oğlunu, qardaşını və bir neçə nökər-naibini qətlə yetirdilər. Onların törətdikləri qanlı qırğınların məqsədi və yerli əhalini Şuşanı və Qarabağın dağlıq hissəsinin digər ərazilərini terk etməyə məcbur etmək idi. Ermənilərin piyada və süvari dəstələri 1905-ci ilin oktyabrın 3-də Azərbaycanın Sırxavənd müsəlman kəndinə hücum təşkil etdilər. Dəstəye quldur terrorçu Hamazasp başçılıq edirdi. Kənd az vaxt içinde insan meyitləri ile doldu. Uşaqları bir yerə yiğaraq kütlevi halda öldürmüştərlər.

"Böyük Ermənistən" yaratmağa cəhd edən daşnaklar

Azərbaycan xalqının başına gətirilən soyqırımı haqqında Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin verdiyi fərmando qeyd edildiyi kimi: "böyük Ermənistən yaratmaq xülyasından ruhlanan erməni qəşbəklər 1905-1907-ci illərdə azərbaycanlılara qarşı açıq şəkildə genişməyə qanlı aksiyalar həyata keçirdilər. Onların Bakıdan başlanan vəhşilikləri Azərbaycanı və inddiki Ermənistən ərazisindəki Azərbaycan kəndlərini əhatə etdi. Yüzlərle yaşayış məntəqəsi dağılıb yerlə-yeksan edildi, minlərlə azərbaycanlı qətlə yetirildi. Bunları töredən təşkilatçılar hadisələrin açılmasına, ona düzgün hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə maneçilik tərədərək, azərbaycanlıların mənfi obrazını yaratmış, özlərinin avanturist torpaq iddialarını pərdələmişlər".

Erməni terroru dəstələri 1905-ci il noyabrın 21-də Tiflis əhalisində qanlı və amansız divan tutaraq onları vəhşicəsinə qətlə yetirmişlər. Qırğında çoxlu sayda azəri türkərini də işgəncələrlə öldürmişlər. 1906-ci ilin yanvarın 1-dən erməni daşnak dəstələri azərbaycanlı kəndi Papravəndə hücuma keçidərlər. Kənd işğal olundu, qılınca yarıldı, hələ dənəyaya gəlməmiş körpələrin başlarını vurdular. Qırğına erməni quldur, qulağı kəsik Andranik Ozanyan başçılıq edirdi. Hələ əsrin əvvəllerində Rusiyanın Ərzurumda konsula general Q.Mayevski onun haqqında yazmışdı: "1901-ci il qışın əvvəllerində Andranik adlı birisinin erməni quldur dəstəsi Muş həndəverində peyda olmuşdur". 1906-ci il iyulun 12-də

erməni quldur dəstələri yaxınlığında erməni kəndlərindən 10 min nəfərə yaxın dəstə ilə Şuşa üzərinə hücum keçdilər. Ərazidə döyüslər beş gün davam etdi. Bütün evlər bombalar yağdırıldı. Südeymer körpələri beşikle birlikdə yandırılar, anaların başını daşa çırprıdlılar. 1905-1906-ci illərdə erməni bandaları Qarabağın yüzlər kəndini yerlə-yeksan etmişdilər. Bu dəstələr 1906-ci il iyulun 29-da azərbaycanlıların Karxana kəndinə hücum etdilər. Silahsız kəndlər ermənilərə müqavimət göstərə bilmedilər. Kəndin bütün kişiləri erməni vandalları tərefindən öldürüləndi. Qaçış təpəliklər arxasında gizlənmiş 30 qadın və uşaqın yerini ermənilər dərhal müəyyən etmişlər. Buna səbəb gənc ana Pakizənin uşağının ağlanması olmuşdur. Hətta tarix bu körpə qızın adını da saxlamışdır-Firuze. Qadınlar və uşaqlara da aman verməyəkən onları qəddarcasına qətlə yetirmişlər. Ümumiyyətlə, o zaman Karxana kəndinin sakınılarından heç kim canını qurtara bilməmişdir. 1905-1906-ci illərdə xalqımıza qarşı kütəvi soyqırımı həyata keçirmək üçün erməni daşnakları silahlanmış könüllülər toplamışlar. Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye torpaqları hesabına "böyük Ermənistən" yaratmağa cəhd edən daşnaklar Azərbaycan yazıçısı M.S. Ordubadının qeydlerinə görə, 1905-ci il iyulun 13-də erməni dəstələri Cəbrayıl bölgəsində əhəlini tamamilə öldürmişlər. O, yazar: "Divanlı, Qaçar, Ağbulaq və s. kəndləri yandırdılar, 50 nəfər azərbaycanlı qətlə yetirdilər. 1906-ci ilin iyulun 12-də Şuşada car hakim dairələrinin iki başlı siyaseti üzündə ikinci dəfə ermənilər olmazın vəhşiliklər həyata keçirdilər".

Bir sözə, o dövrdə erməni vəhşiliyi və qəlliamları genişlənir və dəhşətli felakətə çevrilir. Hətta vəhşili erməni terrorcular uşaqlara, qocalara, qadınlara belə rəhm etməmişlər. Qarşılara çıxan hər bir azərbaycanlı amansızlıqla qətlə yetiririldilər. Bütün bu kimi erməni vəhşiliklərini əksər demokratik düşüncəli xalqları bilirlər. Dəfələrlə beynəlxalq tədbirlərdə, konfranslarda müxtəlif ölkələrin tarixçiləri, araşdırmaçı jurnalistləri, siyasetçiləri diliq etiriblər. Hətta erməni-fars iş birliyinin, onların terror fəaliyyətinin bəşəriyyət üçün təhlükə mənbəyi olduğunu bildiriblər. Söz yox ki, təhlükəni aradan qaldırmak üçün dünya birliyi təcili və təxiresalınmaz tədbirlər görməlidirlər. Əks halda gec ola bilər.

i.ƏLİYEV